

๓๒๐ ยี่ แห่งการสถาปนา
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นเยี่ยมที่เชิดชูยิ่งกษัตริย์

THE MOST EXALTED ORDER OF THE WHITE ELEPHANT

กำเนิดของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในประเทศไทยนั้น ย้อนกลับไปเมื่อ ๑๖๔ ปีมาแล้ว
ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระสยามเทวมหามกุฏวิทยมหาราช รัชกาลที่ ๔
ทรงมีพระราชดำริให้ให้สร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ขึ้น โดยในครั้งนั้นเรียกว่า
“เครื่องประดับสำหรับยศ” “เครื่องสำคัญยศ” ต่อมาเรียกว่า “เครื่องราชอิสริยาภรณ์”
ในครั้งแรก โปรดให้นำตราประจำตำแหน่งมาสร้างเป็นดวงตราสำหรับพระราชทานขุนนางชั้นผู้ใหญ่
ครั้นถึงปี พ.ศ. ๒๔๐๐ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
โปรดเกล้าฯ ให้สร้าง “การานพรัตน” สำหรับพระราชทานเจ้านายชั้นผู้ใหญ่
นับเป็นต้นเค้าของเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นโบราณมงคลนพรัตนราชวราภรณ์

ในปี พ.ศ. ๒๔๐๔ โปรดเกล้าฯ ให้สร้าง “คาราช้างเผือก”
สำหรับ “พระราชทานแก่ผู้มียศต่างๆ ในพระราชอาณาจักร
และชาวต่างประเทศที่มีความชอบ”

โดยทรงพระราชดำริว่าช้างเผือกนั้นเป็นสัญลักษณ์ของแผ่นดินสยาม
และโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระราชทานเจ้านาย ขุนนาง
และข้าทูลละอองธุลีพระบาททั้งฝ่ายหน้าฝ่ายใน

ถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕
โปรดเกล้าฯ ให้มีการจัดระเบียบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ขึ้นใหม่

โดยแบ่งเป็นตระกูลต่างๆ กล่าวเฉพาะ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก
ไคมี “พระราชบัญญัติสำหรับเครื่องราชอิสริยาภรณ์
อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก” ออกมาเป็นครั้งแรก
ในปี พ.ศ. ๒๔๓๖ และต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๕๒
โปรดให้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ ดังกล่าว

โดยโปรดเกล้าฯ ให้มีชั้นสูงสุด
เรียกว่า “มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก”
เพิ่มเติมจากเดิมที่มีเพียงชั้นที่ ๑ เป็นชั้นสูงสุด
และได้เป็นแบบแผนสืบมาจนถึงปัจจุบัน

วันที่ ๓๑ ตุลาคม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินี
เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี
กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา และเจ้าคุณพระสินีนาฏ พิลาสกัลยาณี
ในการพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน พุทธศักราช ๒๕๖๔ ณ พระอุโบสถวัดโสมนัสวิหาร

			<u>พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว</u>	
อาทิตย์ที่ ๓๑ ตุลาคม	๑๖.๐๐ น.	รถยนต์	โสมนัสวิหาร สุทัศน์เทพวราราม	เต็มยศ สายสะพายข้างเผือก <u>ผู้เข้าเฝ้าฯ</u> เต็มยศ สายสะพายข้างเผือก

ตามหมายกำหนดการ วันที่ ๓๑ ตุลาคม การบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน พุทธศักราช ๒๕๖๔

ณ พระอุโบสถวัดโสมนัสวิหาร

กำหนดให้ผู้เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทแต่งกายเต็มยศ สายสะพายข้างเผือก

สันนิษฐานได้ว่าเนื่องจากวัดโสมนัสวิหาร

เป็นวัดที่เกี่ยวข้องกับพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระสยามเทวมหามกุฏวิทยมหาราช รัชกาลที่ ๔

ด้วยพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระอารามแห่งนี้ขึ้น

และพระองค์เป็นผู้สร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งข้างเผือก

ការប្រគល់ប្រាក់រង្វាន់សិរីសោភ័ណភារយ័ន ដល់ស្រីប្រមាញ់ ១

พระราชทานสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ทรงสายสร้อย และคาราเคื่องชัตติยราชอิสริยาภรณ์
ชั้นมีเกียรติคุณรุ่งเรืองยิ่งมหาจักรีบรมราชวงศ์ (ม.จ.ก.) (ฝ่ายหน้า)

ทรงสายสะพาย ดวงตรา และคาราเคื่องราชอิสริยาภรณ์
ชั้นเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก ชั้นสูงสุด มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก (ม.ป.ช.)

ประดับคาราเคื่องราชอิสริยาภรณ์
จุลจอมเกล้า ชั้นที่ ๑ ประมูจตุจจอมเกล้าพิเศษ (ป.จ.ว)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงประทับเหรียญราชอิสริยาภรณ์ ดังนี้

เหรียญตติยานุจุลจอมเกล้า (ต.อ.จ.) (ฝ่ายหน้า)

เหรียญกล้าหาญ (ร.ก.)

เหรียญพิทักษ์เสรีชน ชั้นที่ ๑ (ส.ช.)

เหรียญราชการชายแดน (ช.ค.)

เหรียญจักรมาลา (ร.จ.ม.)

เหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๕ ชั้นที่ ๑ (ภ.ป.ร.๑)

และเหรียญราชรุจิทอง รัชกาลที่ ๕ (ร.จ.ท.๕)

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

ทรงสายสร้อย และคาราเค็รื่องชัตติยราชอิสริยาภรณ์
ชั้นมีเกียรติคุณรุ่งเรืองยิ่งมหาจักรีบรมราชวงศ์ (ม.จ.ก.) (ฝ่ายใน)

ทรงสายสะพาย ดวงตรา และคาราเค็รื่องราชอิสริยาภรณ์
ชั้นเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก ชั้นสูงสุด มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก (ม.ป.ช.)

ประทับคางตราเค็รื่องราชอิสริยาภรณ์
จุลจอมเกล้า ชั้นที่ ๑ ปรุณจุลจอมเกล้า (ป.จ.) (ฝ่ายใน)

สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี
ประดับเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๔ ชั้นที่ ๑ (ภ.ป.ร.๑)
เหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ ชั้นที่ ๑ (ว.ป.ร.๑)
และเหรียญบรมราชาภิเษก รัชกาลที่ ๑๐

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัชรวิบูลยาภิราชกุมารี ทรงประกอบพิธีถวายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ มหาวัชรราชธิดา

ทรงสายสร้อย และคาราเควี่เครื่องชัชศิยราชอิสริยาภรณ์
ชั้นมีเกียรติคุณรุ่งเรืองยิ่งมหาจักรีบรมราชวงศ์ (ม.จ.ก.) (ฝ่ายใน)

ทรงสายสะพาย ดวงตรา และคาราเควี่เครื่องราชอิสริยาภรณ์
ชั้นเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก ชั้นสูงสุด มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก (ม.ป.ช.)

ประดับดวงตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์
จุลจอมเกล้า ชั้นที่ ๑ ปฐมจุลจอมเกล้า (ป.จ.) (ฝ่ายใน)

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา
พระคัมภีร์รัตนากรณ์ รัชกาลที่ ๕ ชั้นที่ ๑ (ภ.ป.ร.๑)

เหรียญรัตนากรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ ชั้นที่ ๑ (ว.ป.ร.๑)

เหรียญที่ระลึกพระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

เหรียญบรมราชาภิเษก รัชกาลที่ ๑๐

และเหรียญที่ระลึกพระราชพิธีสถาปนา สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เจ้าคุณพระสิริभाग พิสาส์กัลยาณี

ใส่สายสะพาย ดวงตรา และคาราเค็รื่องราชอิสริยาภรณ์
อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก ชั้นสูงสุด มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก (ม.ป.ช.)

ประดับดวงตรา และคาราเค็รื่องราชอิสริยาภรณ์
จุลจอมเกล้า ชั้นที่ ๑ ปรุุมจุลจอมเกล้า (ป.จ.) (ฝ่ายใน)

ประทับเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ ชั้นที่ ๑ (ว.ป.ร.๑)

เหรียญที่ระลึกพระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

เหรียญบรมราชาภิเษก รัชกาลที่ ๑๐

และเหรียญที่ระลึกพระราชพิธีสถาปนา สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ประดับ เข็มกลัดพระสาทิสถลักษณ์สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ล้อมเพชร
มีอุบะห้อยเป็นทับทิมสีแดงอมชมพู และมรกตสีเขียว

พระกมลมรกตระย้าล้อมเพชร
ที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เคยทรง

สวมสร้อยพระศ้อมรกตล้อมเพชร

พระราชมรดกตกทอดจากสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี

อ้างอิง

สำนักราชเลขาธิการ. การประดิษฐานพระบรมโกศ ณ พระที่นั่งสุทไธสวรรยปราสาท พระบรมมหาราชวัง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงเทพ, 2560.

<https://www.emedals.com/thailand-kingdom-a-most-exalted-order-of-the-white-elephant-1st-class-grand-cross-c-1950>

<https://www.facebook.com/Nkoromo/photos/pcb.294438651094276/294435477761260>

https://www.khaosod.co.th/special-stories/news_2499509

<https://personnel.rmutk.ac.th/upload/royal/พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก 2484.pdf>

<https://praew.com/luxury/247972.html>

http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2436/039/425_1.PDF?fbclid=IwAR3zATzJDpQExIJZber8wnl1KHA215gKj6G7fEAg0bbfgmMwbHJp8i-8tqM

http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2564/B/053/T_0003.PDF?fbclid=IwAR09aH8bmGlGpAEuonheFi0Wr8K4tUHq2QnQauWoF5JGKYNeuxhesBvoQWU

<https://www.royaloffice.th/2021/11/01/ถวายผ้าพระกฐิน-10/>

สืบค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน, 2564.